

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Horváth István ügyvéd által képviselt **I.r.** és a dr. Nagy Emese jogtanácsos által képviselt **II.r. felperesnek** a dr. Károly Mihály ügyvéd által képviselt **alperes** ellen biztosítási díj megfizetése iránt indított perében a Komárom-Esztergom Megyei Bíróság 2009. február 5. napján meghozott 20.G.40.090/2008/11. számú ítélete ellen az alperes által 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

Az ítéltábla a megyei bíróság ítéletét részben és akként változtatja meg, hogy a marasztalás tőkeösszegét 12.534.961,- (Tizenkettőmillió-ötszázharminnégyezer-kilencszázhatvanegy) Ft-ra szállítja le.

Az elsőfokú ítéletnek a perköltségre vonatkozó rendelkezéseit akként változtatja meg, hogy az alperes köteles megfizetni az I.r. felperesnek 100.000,- (Egyszázezer) Ft elsőfokú perköltséget 15 napon belül, kötelezi az I.r. felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 700.000,- (Hétszázezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az I.r. felperes és az alperes között 2004. január 1. napjával ... vagyonbiztosítási szerződés jött létre, melyet legutoljára 2008. január 1-ei hatállyal módosítottak a szerződő felek akként, hogy a kockázatviselés végét 2009. január 31. napjában határozták meg. Az éves biztosítási díj 50.139.842,-Ft volt, amelyet negyedévenként, 12.534.961 Ft-os részletekben volt köteles az alperes megfizetni. A biztosítási feltételeket az I. r. felperes által kiadott egyedi szerződések feltételgyűjteményében felsorolt Általános Vagyonbiztosítási Feltételek szerint határozták meg.

Az I. és II.r. felperesek együttbiztosítási megállapodást kötöttek egymással 2005. február 9. napján, mely szerint az alperessel kötött biztosítási szerződésből eredő jogokat és kötelezettségeket egymás között 50-50 %-ban megosztották. E szerződést az alperes, illetve a biztosítási alkusz nem írta alá. Az alperessel kötött biztosítási szerződés függeléke szintén

tartalmazta azt, hogy a biztosítási fedezetet együttbiztosításként 50-50 %-ban vállalják a felperesek, de ezt a függelék a II. r. felperes nem írta alá. A függelék 2008. február 15-én kelt, az az alperes részére kézbesítésre nem került.

Az alperes 2008. április 30. napjáig tett eleget díjfizetési kötelezettségének, a 2008. május 1. napjával esedékes biztosítási díjat már nem fizette meg, és ezen időponttól biztosítási díjat egyáltalán nem fizetett. Az I. r. felperes 2008. június 27-én felszólítással élt a díjfizetés elmaradása miatt, melyben tájékoztatta az alperest, hogy a Ptk. 543.§ (2) bekezdése szerint a szerződés megszűnését és a bírósági út igénybevételeének határidejét további 30 nappal meghosszabbíthatja, ha az esedékességtől számított 60 nap eltelté előtt ennek a körülménynek a közlésével a biztosítottat a fizetésre írásban felszólítja. Közölte az alperessel, hogy e törvényhelyre hivatkozva a díjfizetésre nyitva álló határidőt további 30 nappal meghosszabbítja.

Az I. és II.r. felperesek 2008. július 28. napján fizetési meghagyás kibocsátása iránt terjesztettek elő kérelmet. Az alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a Ptk. 536. §. (1) bekezdésére, a Ptk. 548. §-ára, a Ptk. 277. §. (4) bekezdésére, valamint 4. §. (1) bekezdésére alapított módosított kereseti kérelmükben összesen 37.604.883,-Ft tőke és 12.534.961,-Ft tőke után 2008. 07. 29. napjától a kifizetés napjáig a Ptk. 298. § és 301/A§ (2) bekezdés alapján kamat megfizetésére kérték az alperest kötelezni.

Hivatkoztak arra, hogy a biztosítási szerződés általános vagyonszámítás feltételeinek XI/5. pontja szerint a Ptk. 543.§ (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően az ügyfél javára kedvezőbben állapította meg a respiró időt, melynek értelmében 2008. április 30.napjától számított 60 nap elteltével, azaz 2008. június 29-én szűnt volna meg az alperessel kötött szerződés, azonban az I. r. felperes 2008. június 27-i felszólításában közölte a Ptk. 543.§ (2) bekezdés alapján ezt a határidőt és a bíróság előtti igényérvényesítés határidejét 30 nappal meghosszabbították. Erre tekintettel az alperessel kötött szerződés 2008. július 31. napjáig állt fenn. Az I. r. felperes utalt arra, az alperes 2008. június 30-i levelében 2008. június 30-i hatállyal kívánta felmondani a szerződést, vagyis azt legalább eddig az időpontig maga az alperes is fennállónak tekintette. Az alperesi felmondással kapcsolatban kifejtette, hogy a határozott időre megkötött biztosítási szerződés egyoldalú felmondására az alperesnek egyébként nem volt lehetősége.

A felperesek hivatkoztak arra, hogy a közöttük létrejött együttbiztosítási megállapodásra tekintettel a díjkövetelésre egyetemlegesen jogosultak.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. A II.r. felperessel szemben hivatkozott arra, hogy az alperes és a II.r. felperes között nem áll fenn jogviszony, az együttbiztosítási szerződést az alperes nem írta alá. Ezt meghaladóan előadta, hogy álláspontja szerint a követelés idő előtti, tekintettel arra, hogy a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem 2008. július 28-án került érkeztetésre az elsőfokú bíróságon, ehhez képest a fizetési felszólítás kelte - melyet az I.r. felperes intézett az alpereshez - 2008. június 27., ezen a fizetési határnap 2008. július 29. napjában lett megjelölve, tehát már a fizetési határnap előtti időpontban benyújtotta a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet a bírósághoz az I. és II.r. felperes. Hivatkozott arra, hogy a Ptk. 543. §. (1) bekezdése szerint csak 30 napos határidőn belül van lehetősége az I.r. felperesnek

bírósághoz fordulni, a Ptk. 543. §. (2) bekezdése szerinti fizetési határidőt meghosszabbító nyilatkozat - az I.r. felperesi felszólítás - a bírósági út igénybevételének határidejét nem hosszabbította meg, és e vonatkozásban a 60 napos, az általános szerződési feltételek között meghatározott határidő sem vehető figyelembe, mert az a Ptk. 543. §. (1) bekezdésébe foglalt rendelkezésekkel ütközik. Utalt arra, hogy eleve az I.r. felperes felszólító levele is idő előtti volt, mert azon a befizetési esedékesség 2008. 06. 29. napjában lett meghatározva, míg a felszólító levél keltezése 2008. 06. 27.. Ezt meghaladóan úgy nyilatkozott, hogy 2008. május 31-ig bezárólag az elismeri, hogy egy havi díjjal, 4.178.320,-Ft-tal tartozik az I.r. felperes felé. A Ptk. 543. §-ára, valamint a 2000/5. számú Választottbírósági Határozatra hivatkozva kifejtette, hogy alapvető jelentősége van annak, az I. r. felperes a követelésről nem állított ki számlát.. A BH 1999.457. számú valamint a BH 1996.476. számú eseti döntések alapján a Ptk. 302. §-ában foglaltakra is figyelemmel álláspontja szerint az állapítható meg, az I.r. felperes késelembé esett a bírósági út igénybevételével. Utalt arra, hogy a „folytatólagos díj” fogalmát a jogszabály nem ismeri, a a Ptk. 543. §. (1) bekezdés szerinti határidő a bírósághoz fordulást illetően 2008. május 31-ével lejárt, tekintettel arra, hogy a negyedéves díj nem vitatottan 2008. május 1-ig volt esedékes.

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I.r. felperesnek 37.604.883,-Ft-ot és 12.534.961,-Ft tőke után 2008. július 29. napjától a kifizetés napjáig járó a Ptk. 301. §. (1) bekezdése szerinti késedelmi kamatot, valamint 950.000,-Ft + 100.000,-Ft ÁFA perköltséget. A II.r. felperes keresetét elutasította, egyben kötelezte a II.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 500.000,-Ft + 100.000,-Ft + ÁFA perköltséget.

Az elsőfokú bíróság azt nem látta megállapíthatónak, hogy a II.r. felperes és az alperes között jogviszony jött volna létre, mely alapján a II.r. felperes alappal támaszthatna követelést az alperessel szemben. E körben utalt arra, hogy a biztosítási szerződés függelékét, amely az együttbiztosításra vonatkozott a II.r. felperes nem írta alá és az sem lett igazolva, hogy az eredeti kötvénynél későbbi időpontban kelt függelék az alperes részére kézbesítésre került-e. Mivel az együttbiztosítási megállapodást az alperes nem írta alá, így e szerződés a 2003. évi LX. törvény 3. §. (1) bekezdés 14.pontja szerint csak a biztosítók egymás közötti viszonyában kell figyelembe venni.

A Ptk. 543. §. (1) bekezdésével kapcsolatos alperesi védekezést illetően azt állapította meg, hogy e vonatkozásban annak van kiemelt jelentősége a jogszabály kladikálóan kogens rendelkezése miként értelmezendő. Az elsőfokú ítélet szerint a szerződés megkötésekor mindenképpen előnyös volt a biztosított részére, hogy a szerződés folytatólagos díjainak kifizetésével kapcsolatos késedelemnél az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek XI/5. pontja szerint a szerződés megszűnésének határideje nem 30, hanem 60 napban kerül megállapításra. E körben utalt a Ptk. 567. §. (1) bekezdésében írtakra.

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az Általános Vagyonbiztosítási Feltételek XI/5. pontjának megfelelő határidőn belül szólította fel az I. r. felperes díjfizetésre az alperest, illetőleg adott számára fizetési haladékot. Azzal, hogy a fizetési haladék nyújtásától számított 30 napon belül az I. r. felperes igényét bíróság előtt érvényesítette egyúttal megakadályozta a biztosítási szerződés megszűnését.

Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a 2007. évi CXXVII. törvény 86. §. (1) bekezdése értelmében a biztosítási szolgáltatás az ÁFA alól mentes, ideértve a biztosítási alkusz által teljesített szolgáltatásnyújtást is, így az ÁFA törvény 165. §. (1) bekezdése értelmében számlakibocsátási kötelezettség nem terheli az I.r. felperest a biztosítási díjjal kapcsolatban, így az alperes ezzel összefüggésben előterjesztett védekezése sem alapos.

Mindezekre tekintettel a 2008. május 1. napjától 2009. január 31. napjáig terjedő időszakra járó, összesen 37.604.883,-Ft biztosítási díj megfizetésére kötelezte az alperest, utalva arra, hogy az I.r. felperesnek kamatkövetelése csak a 2008. május 1. és július 31. napja közötti biztosítási díjjal kapcsolatban volt. A perköltségről a Pp. 81. §. (1) bekezdése alapján rendelkezett, figyelembe véve azt, hogy a II.r. felperes és az alperes között a perköltség 50-50 %-ban megosztandó.

Ez ellen az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a felperesek követelésének elutasítását és a felperesek perköltségben való marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást csak annyiban vitatta fellebbezésében, hogy álláspontja szerint a bíróság nem értékelte, hogy a 2008. 06. 27-én kelt I.r. felperesi felszólítást az alperes 2008. június 27-én átvette. Ehhez képest álláspontja szerint a bírósághoz fordulás lehetősége 2008. 07. 27. napjával lejárt az I.r. felperes számára, míg a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelem érkeztetésének időpontja 2008. július 28. Hivatkozott arra, hogy a 30 napos perindítási határidő nem eljárásjogi jellegű, ezzel összefüggésben utalt a Pp. 103. §. (4) bekezdésében írtakra. Kifejtette, hogy a 2008. 06. 27-ei felszólításban fizetési határnapként megjelölt 2008. július 29-ei határidőnek a Ptk. 543. §-ában írtakra tekintettel nincs olyan jogi jelentősége, hogy 30 nap eltelte után is lehetősége lenne az I.r. felperesnek bírósághoz fordulni. Hivatkozott arra, hogy legalábbis kérdéses, az eredetileg csak három hónapra igényelt biztosítási díjigény további negyedévekkel történő kiegészítése lehetséges volt-e az I.r. felperes részéről úgy, hogy a 2008. július 31-i esedékességi követelést a 2008. november 6-ai tárgyaláson, a 2008. október havi követelést a 2009. február 5-i tárgyaláson érvényesítette.

Utalt arra, hogy az általános szerződési feltételekben meghatározott 60 napos határidő kizárólag a szerződés megszűnésével kapcsolatban értelmezhető, ez azonban nem jelenti azt, hogy a bírósághoz fordulás határideje is meghosszabbodna a törvényben meghatározott Ptk. 543. §. szerinti 30 napos határidőhöz képest. Így a bírósághoz fordulás lehetősége 2008. július 27-ével megszűnt.

Előadta, hogy tartozása legfeljebb két havi biztosítási díj erejéig állhat fenn, tekintettel arra, hogy a második negyedévi díjból egyhavi összeget nem vitatottan megfizetett, a perindítást követően esedékessé vált negyedévi díjakat illetően pedig az I. r. felperes a bíróság előtti igényérvényesítés határidejét elmulasztotta.

Az I. r. felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Előadta, hogy a 2008. június 27-én kelt felszólítást az alperes még aznap átvette. A 30 napos perindítási határidő anyagi jogi jellegű, de tekintettel arra, hogy

2008. július 27. vasárnap, tehát munkaszüneti nap volt, a Ptké. 3.§ (3) bekezdése alapján a BH. 2004.142. számú eseti döntésben írtakra is figyelemmel az I.r. felperes perindítása nem volt elkésztett.

A fellebbezés az alábbiak szerint részben alapos.

Helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a peres felek között létrejött vagyonszerzési szerződés általános feltételeinek XI/5. és XI/6. pontja nem a biztosított hátrányára tér el a Ptk. 543. §. (1) és (2) bekezdésében foglalt törvényi rendelkezésektől, így a Ptk. 567. §. (1) bekezdése szerinti klagáló jogerő jogerő törvényi rendelkezésébe nem ütközik.

Tévesen hivatkozott az alperes fellebbezésében arra, hogy a bírósághoz fordulás anyagi jogi határideje a fizetési halasztás kézbesítésétől számított 30. napot követően lejárt. A folytatólagos biztosítási díjat illetően a felek közötti szerződés általános feltételeinek XI/5. pontja lehetővé tette, hogy a díj esedékességétől számított 60 napon belül a díjfizetésre a biztosító az alperes számára halasztást adjon. E halasztás hiányában az I.r. felperes és az alperes között létrejött biztosítási szerződés 2008. június 30-ával szűnt volna meg. Az általános szerződési feltételek XI/5. pontjában szabályozott 60 napos határidőn belül, tehát a biztosítónak választási lehetősége volt vagy halasztást ad a díj megfizetésére akár a 60 napon túlmenően is, vagy pert indít az alperes ellen 60 napon belül és ebben az esetben a biztosítási jogviszony az I.r. felperes és az alperes között nem szűnik meg. Az I.r. felperes 2008. július 29-éig halasztást adott a díjfizetésre az alperesnek, ez azonban nem eredményezi azt, hogy a 2008. június 30-i 60 napos határidő leteltét követően a bírósághoz fordulás határideje meghosszabbodott volna. A bírósági úthoz való fordulás határidejét ugyanis a peres felek közötti általános szerződési feltételek XI/6. pontja csak az első díj, illetőleg az egyszeri biztosítási díj vonatkozásában engedte meghosszabbítani további 30 nappal.

A XI/5. pontban meghatározott 60 napos határidőhöz nem kapcsolódott további, a bírósági út igénybe vételét illetően fennálló határidő hosszabbítási lehetőség. A Ptk. 543. §. (2) bekezdése szerinti, a bírósághoz fordulás határidejét 30 nappal meghosszabbító törvényi rendelkezés sem vehető a jelen perben figyelembe, tekintettel arra, hogy a Ptk. 543. §. (2) bekezdése a Ptk. 543. §. (1) bekezdésében meghatározott törvényi határidő meghosszabbítását teszi lehetővé.

Az, hogy a biztosító I.r. felperes az alperes számára fizetési halasztást adott 2008. július 29-ig, azt eredményezte, hogy amennyiben e fizetési kötelezettségének az alperes határidőn belül nem tett eleget, a biztosítási szerződés július 29-ével megszűnt. Ugyanakkor a halasztás az általános szerződési feltételek XI/5. és XI/6. pontja, valamint hivatkozott Ptk. 543. §. (1) és (2) bekezdése szerint nem eredményezhette azt, hogy a biztosítási jogviszony további fenntartására irányuló kereseti kérelem előterjesztésére nyitva álló, az általános szerződési feltételek XI/5. pontjában meghatározott 60 napos határidő is meghosszabbodott a fizetési halasztással.

Téves az az alperesi álláspont, amely a szerződés fennmaradását célzó, a Ptk. 543. §. (2) bekezdése, illetőleg az általános szerződési feltételek XI.5. pontja szerinti keresetindítást azonosítja a meg nem fizetett díj iránt indított perrel. A biztosítási szerződés megszűnése a Ptk. 546. §. (2) bekezdésében írtakra figyelemmel nem eredményezi azt, hogy a biztosító ne válna jogosulttá a szerződés fennálltaig őt megillető, a Ptk. 536. §. (1) bekezdésében meghatározott díjra.

Tévesen hivatkozott az alperes arra, hogy a már megindított perben a biztosítónak nincs lehetősége az időközben esedékessé vált díjkövetelésekre tekintettel a keresetét felemelni. Amennyiben a biztosítási szerződés nem szűnik meg, úgy a biztosító részéről az elmaradt díj megfizetése iránti perben a biztosító nincs elzárva attól, hogy az időközben esedékessé váló biztosítási díjakra a kereseti kérelmét felemelje.

Figyelemmel azonban arra, hogy az I.r. felperes az általános szerződési feltételek XI/5. pontjában meghatározott 60 napos perindítási határidőt a biztosítási szerződés fenntartása érdekében elmulasztotta, a biztosítási szerződés az általa adott halasztásra figyelemmel 2008. július 29. napjával megszűntnek tekintendő. A második negyedév díjából egy hónapot nem vitatottan az alperes az I.r. felperesnek megfizetett, így 2008. június 30. napjáig bezárólag kéthavi díjfizetési kötelezettsége állt fenn, ehhez hozzáadódik a 2008. július 29-ig fennálló szerződésre tekintettel további egyhavi díjigény az I.r. felperes részéről, így összesen az alperes egy negyedévi díjjal tartozik a Ptk. 546. §. (2) bekezdésben írtakra is figyelemmel az I.r. felperesnek. A 2008. július 29-i utáni időszakra azonban az I.r. felperes alappal díjigényt nem érvényesíthet, mert 2008. július 29. után a biztosítási szerződés a felek között már megszűnt.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §. (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest marasztaló ítéleti rendelkezést 12.534.961,-Ft-ra - egy negyedévi díjra - leszállította.

A perköltségről az ítéletábra a Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó Pp. 81. §. (1) bekezdés alapján rendelkezett. Az elsőfokú perköltség megállapításánál figyelembe vette azt, hogy a kereseti kérelem egyharmada vonatkozásában tekintendő az I. r. felperes pernyertesnek, ezért az általa lerótt 900.000,-Ft illetékből az alperes 300.000,-Ft-ot köteles megfizetni. A pertárgy értéke alapján megállapított, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdése szerinti ügyvédi munkadíj összege az elsőfokú eljárásban 500.000,-Ft + ÁFA, ennek egyharmada illeti meg a peresztességre tekintettel az I. r. felperest, kétharmadára az alperes jogosult. Az ügyvédi munkadíjak különbözete, amely az alperest megilleti, így 160.000,-Ft + ÁFA, vagyis 200.000,-Ft, így az alperes összesen 100.000,-Ft perköltséget köteles megfizetni az I.r. felperesnek elsőfokú perköltségként. A másodfokú eljárásban kétharmad részben pernyertes alperes számára az I. r. felperes köteles megfizetni 600.000,-Ft lerótt illetéket, valamint a teljes pertárgyérték után a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §. (2) bekezdés, (5) bekezdés és (6) bekezdés alapján megállapított 250.000,-Ft-os ügyvédi munkadíj arányos részét, melynek összege ÁFA-val együtt 100.000,-Ft.

Győr, 2010. február 24. napján

Dr. Zámbo Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Szalay Róbert sk.. Maurer Ádám sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:
Kiadó: